

РЕШЕНИЕ

№ 493

гр. София, 30.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в публично заседание на 10.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **5988** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ вр. с чл.204 и сл. от АПК.

Образувано е по искова молба на „АГРОИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес С. [улица] срещу ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ /ДФЗ/ с искане да бъде осъден ответника за причинените на ищеца имуществени вреди във връзка със заповед №03-РД/3457 от 15.10.2020г. на Изпълнителния директор на ДФЗ, с която е одобрено частично и съответно отказано частично изплащането на финансова помощ по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“ от НППЛВС, които вреди са както, следва: вреди от 13 300лв. представляващи законната лихва върху сумата от 447 483,70лв. забавено плащане за периода от 01.07.2020г. до 15.10.2020г., вреди от 9646лв., представляващи законната лихва върху сумата от 215 689,67лв. за периода от 15.10.2020г. до 24.03.2021г. и вреди от 3480лв., представляваща заплатени наказателни лихви върху сумата от 150 000лв.- непогасена главница по инвестиционен кредит към БАКБ.

По изложените в исковата молба съображения се моли да се уважи исковата претенция. Посочва се, че между ищеца и ответника е сключен договор №201989/05/08/2019г. по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“ от Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор 2019-23г., съгласно който договор е предвидено изпълнение по две дейности: „изграждане на подземни колектори за дренаж, шахти и канали за отводняване“, с размер на инвестицията 309 058,71лв. и размер на финансовата помощ от 231 794,03лв. и „изграждане и реконструкция на тераси“ с размер на инвестицията от 287 586,23лв. и

размер на финансовата помощ от 215 689,67лв.. Подчертава се, че на 06.04.2020г. е подадено заявление за окончателно плащане, като съгласно Наредба №6 от 26.10.2018г. /наредбата/- чл.20, ал.1 – в срок от 60 работни дни от подаване на заявлението се превежда финансовата помощ, който срок е изтекъл на 01.07.20г. и помощта не е изплатена. Съответно със заповед №03-РД-3457 от 15.10.2020г. на ИД на ДФЗ е одобрено плащането на финансова помощ от 231 794,03лв. и е отказано на 215 689,67лв., който отказ е отменен от министъра на Земеделието и храните със заповед №РД 20-7 от 26.01.2021г. и на 24.03.2021г. е изплатено и това финансиране. Посочено е, че забавеното плащане е довело освен до вреда, изразяваща се в законната лихва върху посочените суми за перида, така и до изпадане в просрочие по договор за банков кредит №100-0200 от 04.11.2019г., сключен с „Българската-американска кредитна банка“ и съответно до начисляването и на наказателна лихва. С оглед изложеното търсения размер вреди се моли да бъде присъден.

В съдебно заседание исковата молба се поддържа от управителя на дружеството-А.. Претендират се разноси по списък – 250лв. за вещо лице и 25лв.д.т. или общо 275лв.. Ответната страна, чрез юрк.Г., оспорва иска по изложените съображения в отговора на исковата молба. Претендира юрк.възнаграждение. Видно от отговора на л.38 ответникът възразява както по допустимостта на иска, така и по основателността му. Твърди, че във връзка с предявените три иска по чл.127, ал.4 от ГПК ищецът е длъжен да посочи банкова сметка или друг начин на плащане, което непосочване прави иска му нередовен. Твърди се и че не сочи доказателства, както и липсва отменено вредоносно действие. Визира се, че заповедта на директора на ДФЗ е привидно отменен ИАА. По основателността и относно срока от 60-дни е възразено, че той не е императивен, а се удържава и спира, когато е необходимо за проверки във връзка с измами, поради което не изтича на 01.07.2020г.. Изразява се и несъгласие с начина на определянето му като се твърди, че е неясен. Подчертава се, че е трябвало да се подаде информация от Изпълнителната агенция по лозята и виното /ИАЛВ/ за замерената площ. Съответно на 15.07.2020г. е направена проверка на 11 парцела и е установена, че одобрената площ е 18,739ха. На 18.09.2020г. е поискано становище от ИАЛВ, което е пристигнало на 09.10.2020г..С оглед това се твърди, че ответникът е положил дължимата грижа и поради това, че ИАЛВ е издала удостоверение и заповед с по-малка площ, довели до отказа – не следва ДФЗ да отговаря, а ответник трябва да бъде ИАЛВ. Отделно се излага съображението, че отношенията между страните са административни и института на забава при плащането е неприложим. Оспорва се и третата претенция като се визира, че отношенията между банката и ищеца са непротивопоставими на фонда. С оглед изложеното –се моли да се отхвърлят и трите иски претенции.

Представителят на СГП изразява становище за недоказаност на вредата и причинната връзка.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. ГРАД КАТО СЪОБРАЗИ СТАНОВИЩАТА НА СТРАНИТЕ НАМЕРИ ЗА УСТАНОВЕНО СЛЕДНОТО:

По допустимостта на исковите във възражението на ответника /в писмения отговор/- изложените въпроси са предмет на основателност –дали има или не акт или действие, респ. бездействие на ответника в причинна връзка с вредите. Изискването по ГПК като реквизит за посочване на банкова сметка – е неотнормено и не прави иска недопустим.

От фактическа страна се установява следното:

Между страните има договор №201989/05/08/2019г. от 05.08.2019г. на л.9 и сл. за предоставяне на ищеца като полвател на финансова помощ, представляваща 75% от стойността на одобрените и реално извършени разходи по изпълнение на посочените дейности в договора. Видно от чл.1,2 фондът изплаща помощта при условие, че ползвателят е извършил дейностите по одобрено заявление за предоставяне на помощта.

Не е спорно, че по договора помощта е 231 794,03лв. по дейност „Изграждане на подземни колектори за дренажи, шахти и канали за отводняване“, както и в размер на 215 689,67лв. по дейност „Изграждане и реконструкция на тераси“.

Съответно по чл.3,1 ползвателят се задължава да извърши дейностите до 15.07.2020г.. Съгласно чл.4,10 фондът се задължава да уведоми ползвателя за окончателния размер на помощта или за отказа същата да му се изплати.

Видно от чл.4,11 от договора фондът се задължава да изплати помощта при изпълнение на задълженията от ползвателя, след постъпване на заявление, заедно с всичките изискуеми документи по наредба №6/2018г. но не по-късно от 15.октомври на съответната година.

В този аспект е и чл.6,1 в Раздел VI „Ред за изплащане на финансовата помощ“, като видно от текста отново изплащането ѝ е не по-късно от 15 октомври на съответната година.

Един от изискуемите документи, съгласно наредбата е представеното на л.48 удостоверение от Изпълнителната агенция по лозята и виното /ИАЛВ/ №8 от 10.02.2020г. за направена теренна проверка и за приключили дейности, което удостоверение е утвърдено със заповед №РД-12-46 от 10.02.2020г. на ИД на ИАЛВ-л.49, в което са отразени съответно площите от теренната проверка.

На л.50 е писмо от ИД на ДФЗ от 18.09.2020г. във връзка с посоченото удостоверение с оглед констатацията, че терасите са изпълнени на площ от 1,9832ха, което е в противоречие с проверките, направени на място от ДФЗ.

На л.52 е писмо-отговор от ИАЛВ от 09.10.2020г., че замерванията са били от място и протокола е подписан без забележки от управителя на дружеството А. А..

Въз основа на изложеното със заповед № 03-РД/3457 от 15.10.2020г. /л.53/ е постановено одобряването частично на помощта за сумата от 231 794,03лв. за изграждането на подземни колектори за дренаж, шахти и канали за отводняване и е отказана сумата от 215 689,67лв. за изпълнение на дейностите по изграждане и реконструкция на тераси на площ от 18,7390ха.

Отказът е оспорен по административен реда като на л.18 е заповед №РД-207 от 26.01.2021г. на Министъра, с която е отменена заповед №03-РД-3457 от 15-10.2020г. на ИД на ДФЗ в частта за отказа. В мотивите за отмяна е посочено, че заявлението е подадено на 06.04.2020г., като след него е извършена контролна проверка на място. По приложеното удостоверение на ИАЛВ терасите са изградени на площ от 1,9832ха, като в това удостоверение е посочен абсолютния размер на терасите без да е ясно площта, която те обслужват, което е довело до редукция на финансовата помощ и отказ. С оглед изложеното преписката е върната на ответника за ново разглеждане именно да се установи колко е извършено съобразно договореното в частта за отказаната ФП.

Не е спорно, че на л.21 и сл. е представен договор от 04.11.2019г. за банков кредит с „Българо-американска кредитна банка“ за сумата от 387 800лв..

По делото е изслушано закл. на в.л М.Н. касателно размера на лихвата, което като изводи съдът кредитира.

Следователно от правна страна, съдът намира следното:

По отношение на първата искова претенция от 13 300лв., представляваща законната лихва върху сумата от 447 483,70лв. за периода от 01.07.2020г. до 15.10.2020г. -съдът намира, че искът е неоснователен. Изложеното е така, защото безспорно сумата от 447 483,70лв. касаеща двете финансови помощи –първата отпусната на 15.10.2020г. сума от 231 794,03лв. и отказаната сума от 215 689,67лв., отпусната по-късно на 24.03.2021г..

Срокът за изплащането на помощта е определен в чл.20, ал.1 от Наредба №6/2018г./ДВ бр.93/2018г./ като видно от нормата той е 60-работни дни от подаването на заявлението за окончателно плащане, което безспорно е депозирано на 06.04.2020г.. Съгласно ал.2 обаче този срок се удържава или спира при 2 хипотези: по т.1, когато е необходимо становище на други органи –до получаването му като не се издава заповед. Съответно по т.2 със заповед на ИД на ИД на ДФЗ при съмнения за нередност. Следователно видно е, че има кореспонденция с ИАЛВ като последният отговор е от 09.10.2020г., съответно заповедта е издадена на 15.10.2020г.-крайния срок съгласно договора. Този срок е краен и е фиксиран в договора, защото съгласно §.1 т.44 тогава завършва финансовата година. От друга страна – при подаването на заявлението видно от чл.18, ал.1 от наредбата се извършва проверка вкл. на място, след което по ал.5 се издава заповед за отпускане или отказ на помощта. Следователно този срок по чл.20, ал.1 от наредбата не е абсолютен, а той се отнася за депозирани всички документи, вкл. след проверката им и проверка на място, от които действия да може да се направи извода по същество за това дали да се откаже или отпусне помощта. При изложените обстоятелства е видно, че по подаденото заявление не е можела да се отпусне помощта в рамките на 60-дневния срок, тъй като при проверката е установено, че има несъответствия с площта за терасите на лозята, отразена в удостоверението на ИАЛВ. С оглед изложеното е настъпила хипотезата на чл.20, ал.1 т.1 от Наредбата – производството е спряло до изясняване на фактите по становището на другия орган. Предвид изложените обстоятелства за ответника не е настъпило задължението на 01.07.2020г. да отпусне помощта, която дата е посочена за начален момент на лихвата. Ако ищецът е имал съмнения по въпроса дали представените му документи към заявлението са могли да породят решение по същество от страна на ответника за отпускане на помощта– е можел при изтичането на този срок да се защити чрез оспорването му като мълчалив отказ, едва след чиято отмяна да търси вреди.

От друга страна обаче, видно от чл.204 от АПК, за да се уважи исковата претенция фактическия състав включва отменен акт, който в случая е издаден на 15.10.2020г. /заповедта на ИД на ДФЗ/ и е отменен като незаконосъобразен на 26.01.2021г.. Претендирането на вреди за период преди издаването респ.отмяната на акта по тази причина е неоснователно. Не се релевира и твърди незаконосъобразно бездействие, тъй като неиздаването на акта, което вероятно следва да е настъпило с изтичането на срока на 01.07.20г. не е фактическо такова, а правно. Фактическо действие е отпускането на сумата, но то се основава на административен акт –издадена заповед по чл.18 от Наредбата, не настъпва автоматично по силата на нормата. От друга страна заповедта е издадена на 15.10.2020г., когато завършва финансовата година и е крайния срок и съгласно договора. Следователно -не се реализира фактическия състав

за присъждането на обезщетение, който по чл.204 от АПК във вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ сключва три хипотези като основание-

1.отменен ИАА и вредите следват от отмяната му или ако е нищожен от издаването му.

2.незаконосъобразно действие

3.незаконосъобразно бездействие

като при т.2 и т.3 вредите следват от извършването им, която незаконосъобразност се установява в исковото производство обикновено, а не предварително. Посочи се, че тези действия респ. бездействия обаче следва да са фактически, а не правни. Напр. издадена е заповед за отпускане на помощта на ИД на ДФЗ, но фактически не е преведена. Конкретно непроизнасянето на ИД на ДФЗ в срока от 60 работни дни от подаване на заявлението –не е фактическо бездействие, а правно. Към 01.07.2020г. то може евентуално да е формирало мълчалив отказ, по отношение на който адресатът е имал възможност за оспорването и респ. отмяната му, след което да търси вреди. Бездействието на ищеца в очакване на ответните служители да се произнесат след срока на заявлението му – е опосредило настъпването на вредите, които могат да се присъдят само и единствено от действия на ответника.

В заключение фактическия състава за присъждане на търсените вреди е формален – и неналичieto на елементите му има за последица отхвърлянето на исковите претенции. Ищецът се позовава на отмяна на заповедта от 15.10.2020г., но не може преди издаването ѝ да се търсят вреди. По въпроса има задължително за съдилищата Тълкувателно решение /ТР/ №3 от 22.04.2005г. по т.д. №3/2004г. ОС на ВКС –вредите при отменен незаконосъобразен акт /не нищожен/ са от отмяната т.е. от 26.01.2021г., когато е издадена заповедта на министъра.

По втората претенция от 9 646лв., представляваща законната лихва върху сумата от 215 689,67лв. за периода от 15.10.2020г. до 24.03.2021г. – се отнася изложеното касателно първата искова сума. Отказът обективизиран в заповедта на ответника от 15.10.2020г. е отменен и помощта е изплатена на 24.03.2021г. след преразглеждане на заявлението. По отношение на въпроса как това забавено плащане – е нанесло вреда на ищеца в размера на законната лихва за периода и дали същата следва да се присъди изцяло или от датата на отмяната т.е. от 26.01.2021г. –следва да се съобрази следното:

Не се споделя довода на ответника, че има привидно отменен акт. Заповедта от 15.10.2020г. на директора на ДФЗ е в действителност, а не привидно отменена. В АПК отмяната на АА е реална, няма привидност. Има привидна валидност на акта, ако може да се прави паралел с гражданско-правните термини. В конкретния случай актът не е бил нищожен, а незаконосъобразен, но вредите не следват от отмяната му на 26.01.2021г., защото преписката е върната за преразглеждане. От кой момента следва да се присъдят вредите като лихва след този момент е неотнoсимо да се изследва, тъй като е извън фактически състав на иска, не е било и предмет на СЕ. Релевантно е, че ищецът търси сумата от 15.10.2020г., което е неоснователно. По причина, че отмяната е от 26.01.2021г. и има действие заанапред, а не обратно действие. Вредите съгласно посоченото ТР №3 от 22.04.2005г. по т.д. №3/2004г. ОС на ВКС т.4 -се търсят от отмяната на акта, само при нищожен акт се търсят от постановяването му. Конкретно няма установена нищожност на заповедта на ответника от 15.10.2020г.. Следва да се допълни, че практиката на ВАС по въпроса е, че тази отмяна трябва да е поради материална, а не процесуална незаконосъобразност т.е. ако министърът беше решил

въпроса по същество, а не беше върнал преписката за ново разглеждане. Трябва и да се съобрази и че изплащането на помощта е последица от сложен и смесен фактически състав –включва освен договор и издаването на административен акт. Не е достатъчно само да се подаде окончателно заявление, а трябва да има произнасяне по него от ИД на ДФЗ с административен акт. Следователно и тази искова претенция е неоснователна и следва да се отхвърли.

По отношение на претенция от 3470лв. – видно от заключението на в.л. именно толкова е /3740,34лв./ е разликата между дължимата за периода по кредита лихва и наказателната лихва т.е. по-голяма лихва, която ищецът е платил следствие на това, че не е погасил главницата си към 15.10.2020г.. Тази вреда обаче съдът не намира, че е в причинна връзка /пряка и непосредствена/ с отказа да се изплати финансовата помощ по заповедта на ответника от 15.10.2020г.. Тази помощ е по съответната мярка, но не е обвързана точно с погасяване на взетия кредит. С оглед изложеното и причинната връзка е опосредена вкл. и същата е такава с оглед организацията и мениджмънта на дружеството да предвиди как е следвало да погаси кредита си и да не изпадне в състояние на непогасена главница. Следва да се има предвид, че макар самият отказ да е от 15.10.2020г., то обстоятелствата, че има забавено плащане са били известни още с изтичането на срока на 01.07.2020г.. Изложеното не е попречило на дружеството от този момент до 15.10.2020г. да е заплащало вноските си по кредита, поради което и след 15.10.2020г.е следвало да вземе подобни мерки. Трябва да се маркира, че пряката и непосредствена причинна връзка, за да се реализира фактическия състав по ангажиране на отговорността изисква връзката между вредите и акта да е такава, че ако не беше постановен- същите да не бяха настъпили т.е актът да е единствената причина за вредите, което не е така. Наредбата не само позволява, но и задължава – ответника да направи проверка по заявлението и с оглед на същата –срокът от 60 дни се удължава. Писмото от ИАВЛ от 09.10.2020г., съответно ИД на ДФЗ се е произнесъл на 15.10.2020г.. По изложените съображения –и тази искова претенция следва да се отхвърли.

Следователно исковите претенции в цялост са неоснователни и следва да се отхвърлят, ведно с последиците -присъждането на юрк.възнаграждение в размер от 150лв./чл.25, ал.1 от НИПП вр. с ЗПП –от 100 до 360лв/.

ВОДИМ СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ КАТО НЕОСНОВАТЕЛНА искова молба на „АГРОИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес С. [улица] срещу ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ /ДФЗ/ с искане да бъде осъден ответника за причинените на ищеца имуществени вреди във връзка с отменената като незаконосъобразна Заповед №03-РД /3457 от 15.10.2020г. на изпълнителния директор на ДФЗ, в частта ѝ, с която отказано частично изплащане на финасова помощ по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“ от НППЛВС, които вреди са както, следва: сумата от 13 300лв. представляващи законната лихва върху 447 483,70лв. забавено плащане за периода от 01.07.2020г. до 15.10.2020г., сумата от 9 646лв., представляваща законната лихва върху сумата от 215 689,67лв. за периода от 15.10.2020г. до 24.03.2021г. и сумата от 3480лв., представляваща заплатени наказателни лихви върху сумата от 150 000лв.- непогасена главница по инвестиционен кредит от БАКБ.

ОСЪЖДА „АГРОИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес С. [улица] да заплати на ДФЗ сумата от 150лв. юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се оспори с касационна жалба чрез АССГ пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му.

Преписи на страните.

Съдия: